

Gods vertragingstactiek – Bijbelteksten tijdens de preek

Preek over de rust die God inbouwt (tevens voorbereiding op lezing van Wouter Beekers)

Bijzonderheid: doop Maxime Charlie van Tienhoven en bevestiging Lisca en Jeroen

Het is een heel rare ervaring elke keer. Vrijwel elke ochtend geeft mijn telefoon aan: geen vertraging naar je werk. Reistijd: 4 minuten. Of als er drie auto's voor het stoplicht bij de Bergweg staan: 5 minuten. Dat krijg ik meteen als ik wakker wordt. En dat zou bemoedigend moeten zijn. Geen vertraging. Maar is het dat ook?

Soms wordt vertraging juist bewust ingezet! Neem het moment dat de blessuretijd ingaat. En je staat 3-2 voor. Soms gaan voetballers naar de cornervlag met de bal en schermen hem af. Zomaar heb je een halve minuut gewonnen. Of je treuzelt bij het nemen van een ingooi. Of een doeltrap. Vertraging is dan een hulpmiddel om de tegenstander niet te laten winnen. Het helpt je om er beter uit te komen.

Dat laatste! Zo werkt het ook bij God.

Slide **Gods vertragingstactiek**

Het is een bijzonder moment in het scheppingsverhaal. Het staat in Genesis 2:1-3 (Slide): *Zo werden de hemel en de aarde in al hun rijkdom voltooid. Op de zevende dag had God zijn werk voltooid, op die dag rustte hij van het werk dat hij gedaan had. God zegende de zevende dag en verklaarde die heilig, want op die dag rustte hij van heel zijn scheppingswerk. Waarom zou God dat nou doen? Waarom noemt hij het ook een rustdag? Want God is veel groter dan dat hij moe zou worden. Aan het einde van Jesaja 40, waar het ook gaat over de schepping, daar zegt de profeet: (slide) Weet je het niet? Heb je het niet gehoord? Een eeuwige God is de HEER, schepper van de einden der aarde. Hij wordt niet moe, hij raakt niet uitgeput, zijn wijsheid is niet te doorgronden. (vers 28)*

Dus God heeft geen rust nodig. Waarom dan toch een rustdag? Nou, er is iets bijzonders aan de hand. Want God is klaar met zijn scheppingwerk. Maar de mens moet nog beginnen met beheren en ook met creëren. En het mooie is: de eerste volle dag van de mens is een rustdag. God stelt die dag niet in voor zichzelf. Nee, hij stelt hem in voor de mens. Hij brengt reliëf aan in de tijd. En leert de mens om te leven en te werken vanuit rust. De mens begint met rust.

Kijk, dat ervaren we vaak niet zo. Wij werken een week hard en dan is het weekend, dan mag je bijkomen, dan is er rust en ontspanning. Al is dat vandaag de dag wel heel relatief, want voor velen is het weekend vermoeiender dan de week. Maar dat is wel hoe het werkt in de maatschappij. Het heet ook niet voor niets 'weekend'. Het einde van de week. Je werkt daar naar toe. Voor de Joden was dat ook het geval. Zij hadden en hebben, in navolging van God, rust op de zevende dag van de week. De laatste dag. En volgens de regels in het OT klopt dat ook. Maar als je kijkt naar het begin van de wereld, zoals in de Bijbel beschreven, dan zie je dat God eerst al het werk doet en dat de mens begint met een rustdag. Het is ook mooi dat in het Nieuwe Testament, vanuit de opstanding van Jezus, de éérste dag van de week een rustdag wordt. Uiteindelijk sluit dat volgens mij mooier aan bij de scheppingsorde. Het is de herscheppingsorde van Jezus, dat we beginnen vanuit de rust. Vanuit het werk dat hij volbracht heeft.

En juist in deze vervloekte maatschappij is dat van levensbelang. Met dat 'vervloekte maatschappij' bedoel ik wat daarna gebeurt. De zonde doet zijn intrede en de mens krijgt een last mee: (slide)

vervloekt is de akker om wat jij hebt gedaan, zwoegen zul je om ervan te eten, je hele leven lang. Dorens en distels zullen er groeien, toch moet je van zijn gewassen leven. Zweeten zul je voor je brood, totdat je terugkeert tot de aarde, waaruit je bent genomen: stof ben je, tot stof keer je terug. (Gen. 3:17-19) Deze vloek ligt over de mensheid. En als je niet oppast, dan ga je ten onder aan je werk. Daarom houdt God vol dat je niet alleen maar moet werken. Hij geeft het gebod dat je op de zevende dag rust, net als hij. Juist na de zondeval van levensbelang. Wie dat uit het oog verliest, die verliest zichzelf.

De hele arbeidswetgeving in het Oude Testament is op dat principe gebouwd. Je moet je rust pakken! Je mag je niet dood werken. Je mag ook een ander niet te veel belasten. En je mag de aarde niet uitputten. Het gaat niet alleen maar om groei. Af en toe moet je pas op de plaats maken. En soms weer terug naar af. Ik wil nu een groot stuk uit de Bijbel daarover voorlezen en op de beamer kun je meelesen (slide): *Leviticus 25:1-13 (BGT)* Je zou je kunnen afvragen: waarom zit God ons dwars? Waarom laat hij ons niet doorwerken en meer verdienen? Waarom wordt de hele economie iedere zeven jaar stilgezet? Waarom na zeven keer zelfs twee jaar achter elkaar? En dan moet ik ook nog al het land dat ik gekocht heb teruggeven aan de oorspronkelijke eigenaar. Waarom? Je voelt je misschien beknot in je mogelijkheden. Je moet je talenten toch uitnutten? *Nee, zegt God. Neem je rust. Tijd nemen om te genieten. Om verbinding te maken met wie je lief zijn. Om dankbaarheid te tonen aan mij. Om vertrouwen te leren. Want ik zorg voor je. En het land dat je bewoont en bewerkt, het is uiteindelijk van mij. Je mag leven vanuit wat ik voor je heb klaargezet.*

En dat blijkt ook in wat God even verderop zegt (slide): *Leviticus 25:18-22 (BGT)*. God belooft dat hij zorgt, als jij niet bezorgd bent. Je zult genoeg hebben om te leven én te geven. Om te genieten én tot zegen te zijn. Het is een prachtig perspectief dat God hier schetst. Neem je rust, neem de tijd, ik zorg. Laat de controle maar los, stop met angstvallig en hebzuchtig je eigen toekomst veilig te stellen. Geef je maar over aan mij. Dat is wat je laat zien als je je houdt aan het sabbatsgebod. Als je rust durft te nemen. God is bij de schepping, maar ook na de opstanding van Jezus als een werkgever, die je een contract aanbiedt. En daarin staat: je begint met vakantie. Je krijgt eerst een zoi vakantiedagen en je wordt gewoon betaald en daarna mag je wel aan het werk. Ik zorg dat je salaris alvast gestort wordt. Jij mag genieten van rust.

En de rust die God geeft is dus niet *welverdiende* rust. Nee, het is *gegunde* rust. En gunnen, dat komt uit het Hebreeuws. Heeft te maken met genade. Jezus riep dat het volbracht is. De vloek van de schepping is opgeheven, zo zou je kunnen zeggen. Het werk wat jij mag doen begint met rust. En genieten. De zondag hoort niet bij het weekend. Maar is het begin van een nieuwe week. We starten vanuit rust. En God wil graag dat je ook op die manier aan het werk bent. Dat de rust de toon zet voor heel je leven. Zo was het bij de schepping. Zo is het opnieuw na de opstanding van Jezus op de eerste dag. Daarom vieren we de eerste dag. Niet als beknellende regel, maar als rustgevend principe voor heel je leven!

Dat principe zie je ook terug in de doop van Maxime. God haar Vader staat aan het begin van haar leven. Als basis, als rustpunt is zijn aanwezigheid. Ik zal er zijn. Dat is zijn naam die hij verbindt aan die van dit kleine meisje. Wat er ook gebeurt. Welke keuzes je ook maakt. Waar je ook belandt en hoe het soms ook fout gaat. Ik zal er zijn. God is er al. Daar waar zij gaat komen. Alles wat zich in haar leven voordoet is al voorzien. Het loopt haar Vader geen moment uit de hand. Daar mag ze haar hele leven op rekenen. Als haar hart onrustig is mag ze weten wat Augustinus al zei: onrustig is mijn hart totdat het rust vindt in U. En dat mag ook onze les wezen: in de basis gaat het niet om wat je

presteert, maar om wie je mag zijn in Gods ogen. Dat hangt niet af van wat jij allemaal kan, maar van wat Jezus allemaal gedaan heeft. Maximes leven begint vanuit rust. De rust dat het al goed is.

En zo begin je ook als ambtsdrager. Je zal misschien plannen hebben. En er leven verwachtingen bij de gemeente en allerlei mensen die in je leven zijn. Paulus zegt tegen de oudsten uit Efeze bij zijn afscheid het volgende (slide): *Zorg voor uzelf en voor de hele kudde waarover de heilige Geest u als herder heeft aangesteld; u bent de opziener van Gods gemeente, die hij verworven heeft door het bloed van zijn eigen Zoon. (Hand. 20:28)*. Daarin zit een dubbele basis van rust. Eerst: zorg goed voor jezelf. Dat staat voorop. Neem je tijd, neem je ruimte, je rust en je momenten met God. Dus begin vanuit de rust dat jij zelf Gods kind bent en van genade mag leven. Begin dus bijvoorbeeld bij je eigen doop: je bent geliefd. Je kunt door al je prestaties in het ambt niet meer liefde van God verwerven. Want die liefde is al maximaal. En dan staat er ook nog eens: het is de gemeente die Jezus verworven heeft. De mensen zijn van Jezus. Jij mag jouw rol spelen, maar hij is eindverantwoordelijk. Als je 's avonds gaat slapen helpt het om dat ook uit te spreken, zo is mijn ervaring: *Jezus, het is uw gemeente, dus ik ga lekker slapen*. Die rust is je gegund. Bij voorbaat al. Dan kun je relaxed en enthousiast functioneren op alle gebieden die God in je leven geeft.

...

Ik ga afsluiten. Bij een voetbalwedstrijd wordt vertragingstactiek, ook wel tijdrekken genoemd, bewust ingezet. Zo laat je de tegenstander niet winnen. Zo werkt het ook bij God. De stress en de druk zijn volksvijand nummer één. Het ritme dat je wordt opgedrongen is duivels. En ook het gericht zijn op prestaties en daar je bevestiging uit halen. God wil dat tackelen met zijn vertragingstactiek. Het is mooi en goed als je op Gods ritme kunt meebewegen. Daarom legt God in zijn wet de sabbat in ons leven neer. Zodat we kunnen opademen. En van genade leren leven.

Amen